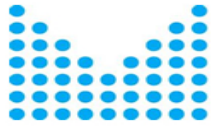

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVČR: Konec rodných čísel pro (nejen) operátory v ČR

odbor Hlavního architekta eGovernmentu
Ministerstvo vnitra ČR

22.9.2022, konference KKTS Plzeň 2022

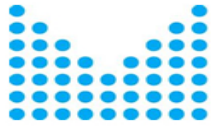
Rodné číslo, klady a zápory

- Pozitiva

- Ideální nástroj pro udržení vazby údajů na jednu osobu
- Snadno konstruovatelný – každý si zapamatuje jen 4 cifry za lomítkem, protože datum narození zvládne vždy
- Ochrana proti překlepu – modulo 11 (zbytek po dělení 11 musí být 0)

- Negativa

- **Významový**, nerevokovatelný, v podstatě veřejný (DIČ, č. pojištěnce...)
- **Stejný ve všech evidencích** státních či soukromých, umožňuje tedy jednoduché spojování údajů
- Zcela **proti požadavkům ochrany os.údajů** a GDPR, potvrzeno ÚOOÚ

Jak tedy bez rodného čísla ?

- Zavádíme tzv. **dělenou identitu** což znamená:
 - Neexistuje jediný celoživotní (veřejný) identifikátor
 - Existuje **mnoho identifikátorů** s omezeným dílčím použitím

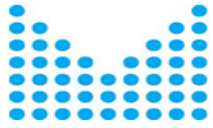
Ve světě IT nepotřebujeme jednoduchá čísla – stroje mezi sebou nepotřebují snadno zapamatovatelné číslo, může to být složitější
- Detail říká Globální architektura propojeného datového fondu na <https://archi.gov.cz> – kapitola **evidence subjektů**

Identifikátory fyzické osoby

- **ZIFO** – zná pouze ÚOOÚ, neví však komu patří – nikdo kromě ÚOOÚ ho nikdy neuvidí
- **AIFO** – vytváří ÚOOÚ ze ZIFO pro každou konkrétní agendu, pomocí ORG. AIFO nesmí být používán mimo agendu, pro kterou je určen
- **BSI** – vytváří SZR pro tazatele z AIFO_(NIA) – nesmí být používán mimo uživatele služby kromě komunikace s OVM, kterou výslovně dovoluje §12a zákona č 12/2020 Sb. ZoPDS.
- **KI** – Klientský identifikátor, který vytváří jakýkoli správce Klientského identifikátoru z AIFO své agendy – může být zapisován na dokumentech, nesmí být používán mimo účel pro který je vytvořen (typicky mimo agendu, např. mimo insolvenční rejstřík)
- **SI** – Stykový identifikátor – číslo dokladu vedeného v ROB – je zapsán na dokladu, může být ukládán a zpracováván jako součást prokázání údajů
- AIFO i BSI jsou UUID (128 bitový identifikátor) přičemž BSI je ve formátu eIDAS, například **CZ/CZ/6cf37cfe-1386-459a-99e6-beefff7a1527**

Pro občana postačí, aby měl u sebe občanský průkaz nebo si pamatoval jeho číslo

Další fakta

- Pro trojkombinaci „Jméno, Příjmení a Datum narození“ existuje v ROB pouze 3‰ osob, které nejsou určeny jednoznačně, což je ovšem více než 30 000 fyzických osob. Je tedy třeba čtvrtá položka.
- Osoby bohužel osobní údaje mění (př. dámy příjmení), je třeba s tím počítat. Mimochodem lze změnit i pohlaví a tedy se změní i RČ, čímž jeho celoživotnost má veliký problém
- **Jednoznačná trvale platná identifikace osob tedy je**
Typ a číslo dokladu a Jméno + Příjmení uvedené na tomto dokladu

Legislativní zmocnění BSI, zákon 12/2020

ZÁKONY PRO LIDI

Sbírka zákonů

12/2020
verze 7

např: § 21 odst 2 písm a, p21, jiný předpis .

§ 12a

(1) Uživatel služby má právo na informaci, zda kombinace identifikačních údajů, které mu o sobě poskytla fyzická osoba nebo které obdržel od jiné osoby na základě prokazatelného právního vztahu, který měl právo uzavřít, odpovídá kombinaci údajů vedených o fyzické osobě jako referenční údaje v registru obyvatel.

(2) Právo podle odstavce 1 uplatní uživatel služby u správce národního bodu pro identifikaci a autentizaci.

(3) Uživatel služby je povinen při uplatnění práva podle odstavce 1 prokázat správci národního bodu pro identifikaci a autentizaci svou totožnost a sdělit mu kombinaci poskytnutých identifikačních údajů v rozsahu

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) adresa místa pobytu,

d) datum narození a

e) čísla a druhy identifikačních dokladů.

(4) Údaj podle odstavce 3 písm. c), d) nebo e) lze sdělit pouze společně s údaji podle odstavce 3 písm. a) a b).

(5) V případě, že kombinace identifikačních údajů, které uživateli služby o sobě poskytla fyzická osoba, odpovídá kombinaci údajů vedených o fyzické osobě jako referenční údaje v registru obyvatel, správce národního bodu pro identifikaci a autentizaci vydá uživateli služby bezvýznamový směrový identifikátor fyzické osoby. V opačném případě správce národního bodu pro identifikaci a autentizaci vyrozumí uživatele služby, že shoda kombinací údajů nebyla nalezena anebo odpovídá více fyzickým osobám.

(6) Uživatel služby nesmí získaný bezvýznamový směrový identifikátor sdělovat třetím osobám s výjimkou orgánu veřejné moci.

(7) Informaci, zda kombinace identifikačních údajů, které uživateli služby o sobě poskytla fyzická osoba, odpovídá kombinaci údajů vedených o fyzické osobě jako referenční údaje v registru obyvatel, podá správce národního bodu pro identifikaci a autentizaci rovněž na základě sdělené kombinace poskytnutých identifikačních údajů vedených jako referenční údaje, jsou-li poskytnuté identifikační údaje ve tvaru předcházející současné stav a jsou-li vedeny v informačním systému evidence obyvatel, informačním systému cizinců, informačním systému evidence občanských průkazů nebo informačním systému evidence cestovních dokladů. S identifikačními údaji lze dále poskytnout údaj o rodném čísle, je-li veden v informačním systému evidence obyvatel nebo informačním systému cizinců.

(8) Právní nástupce uživatele služby má právo požádat o vytvoření nových bezvýznamových směrových identifikátorů fyzické osoby na základě předání seznamu bezvýznamových směrových identifikátorů fyzické osoby svého právního předchůdce správci národního bodu pro identifikaci a autentizaci.

Postupy spojené s BSI

- Získám legálním způsobem osobní údaje FO, mám právní zájem
- Pokusím se na jejich základě získat BSI, poté co se identifikuji
 - Je přiděleno unikátní BSI FO pro mne jako tazatele
 - Nemusím mít souhlas fyzické osoby, musím mít právní zájem
 - Pokud BSI získám, pak sada dodaných údajů identifikuje **právě jednu osobu**
 - Získané BSI si mohu uložit pro své potřeby
- Pokud vedu evidenci zákazníků apod., mohu BSI připojit do této evidence
 - Pokud mám stejné BSI u více záznamů – jedná se o tutéž osobu
 - Pokud získám stejné BSI pro „nového“ zákazníka stejné jako u již u uloženého záznamu – jedná se o tutéž osobu
- Komunikace s veřejnou správou
 - Zaslání BSI státu vždy vede ke zcela jednoznačné identifikaci FO, protože OVM si umí voláním příslušné funkce ISZR převést BSI na AIFO své agendy

Jak získat BSI manuálně

- <https://overeni.identitaobcana.cz/>
- Je nutné se přihlásit prostřednictvím NIA
- Pokud jste evidováni v ROS jako podnikající fyzická osoba či statutár právnické osoby, je vám nabídnut výběr role
- Vyplníte údaje
- Získáte BSI – je možné kopírovat

Ověření fyzické osoby dle údajů

Identifikační údaje fyzické osoby

Ověřte údaje o jiné fyzické osobě, které vám byly poskytnuty na základě prokazatelného právního vztahu ⓘ

Jméno a příjmení

Jméno (případně jména) Příjmení

Podle čeho chcete osobu identifikovat

Vyberte alespoň 1 údaj z následujících

☐ Doklad
☐ Datum narození
☐ Adresa trvalého bydliště

Ověření fyzické osoby dle údajů

✓ Ověření proběhlo úspěšně, údaje odpovídají konkrétní osobě

Osoba byla úspěšně ověřena podle údajů:

- Jméno
- Příjmení
- Datum narození

Identifikátor nalezené osoby:

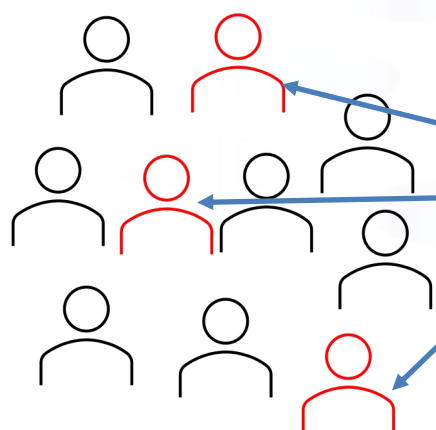
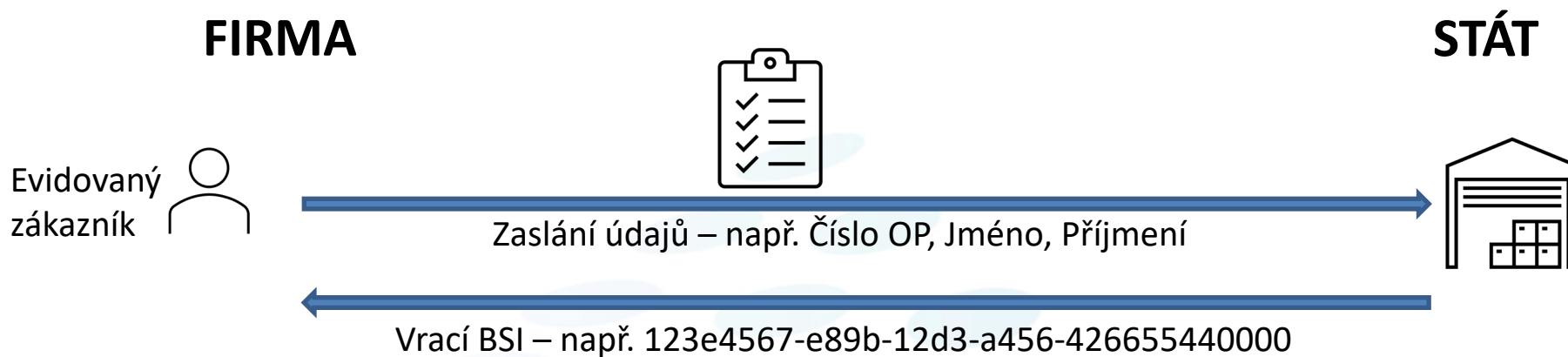

Jak získat BSI automatizovaně

- Viz Wiki Správy základních registrů pro vývojáře - [Přidělování BSI dle §12a - Overview \(azure.com\)](#)
- Obsahuje popis služeb včetně dokumentace
 - TR_BSI_OVERENI_FO
 - TR_BSI_ULOZENI
 - TR_BSI_VYZVEDNUT
- Service point pro volání služeb a další dokumentaci včetně příkladů volání služeb
- **Žadatel je ze zákona IDENTIFIKOVANÝ uživatel služby, proto vyžadováno ověření certifikátem**

Prvotní získání BSI

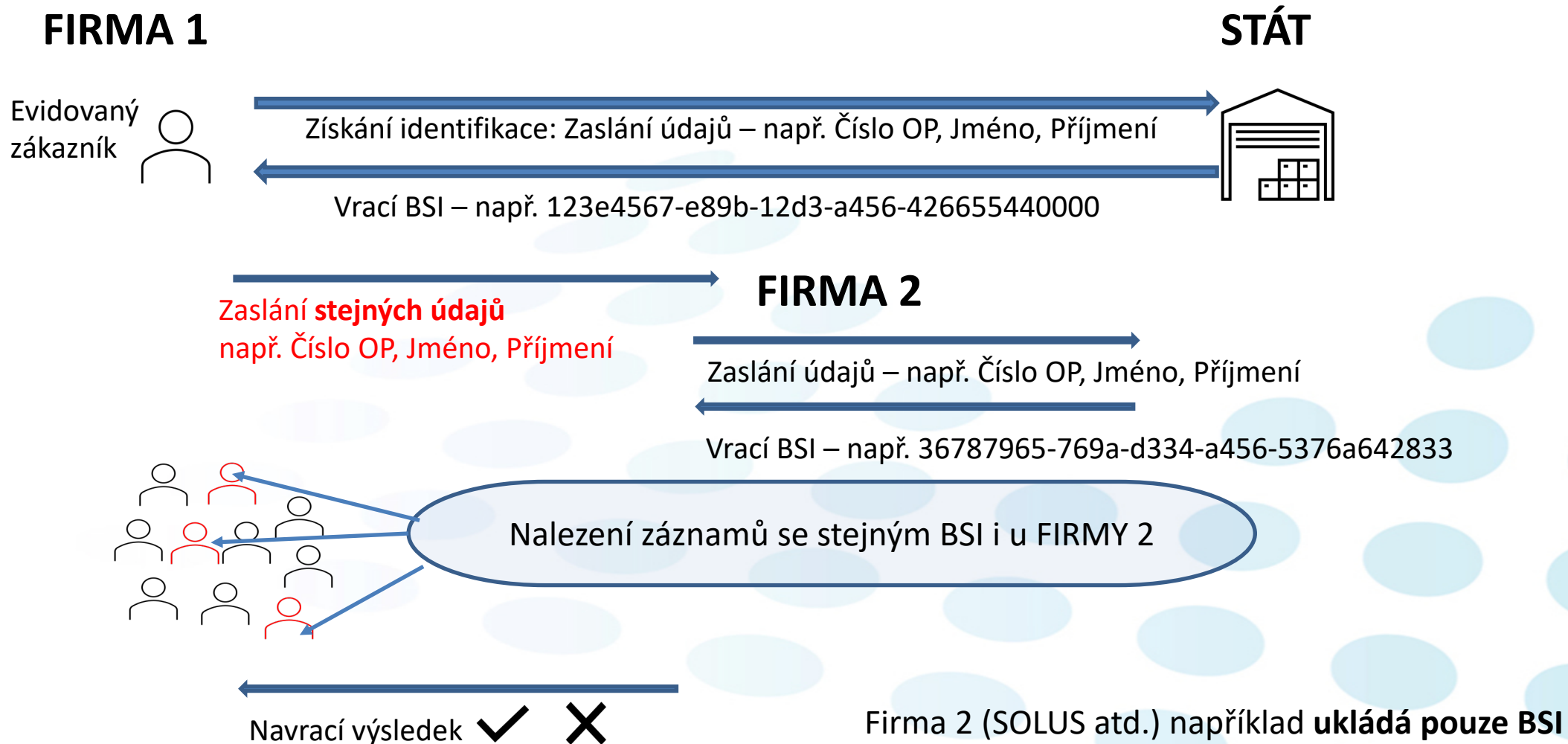

Stejné BSI – tedy stejná osoba i když
má firma údaje z různé doby

Plně tedy nahrazuje funkci RČ – nová osoba okamžitě identifikována
jako stávající zákazník

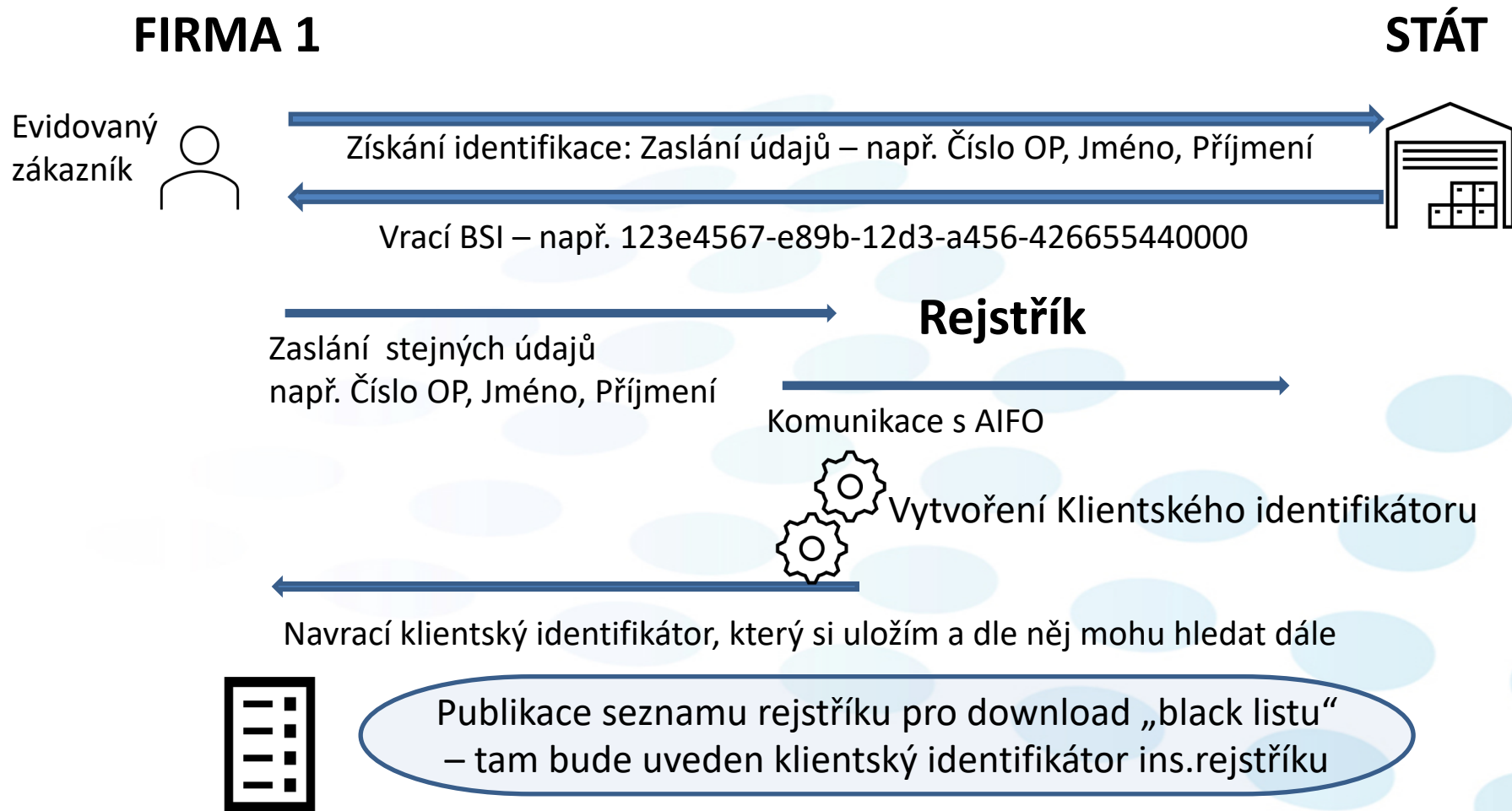

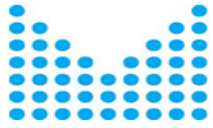
Jedna firma předává druhé údaje na základě souhlasu občana

Rejstříky typu „black list“ např. insolvenční r.

Bude rodné číslo úplně odstraněno?

- Ne, zůstane jako clientský identifikátor pro agendy matrik a Evidence obyvatel. Přidělení RČ je matriční událost, toto číslo je vyznačeno na rodném listě což je veřejná listina s fyzickými ochrannými prvky, od které je možné na matrice získat její opis.
- Útlum RČ byl zákonodárci přijat již před 12ti lety, od té doby se několikrát odkládal a nyní již skutečně není zbylí a je třeba to udělat. Začátek neuvádění RČ na OP = 31.12.2023

Závěry a budoucnost

- Údržba a správa identifikátorů **není** jednoduchá. Výpočetní technika ji ale zvládne
- **Neexistuje** jednoduchý identifikátor, který si občan zapamatuje a všude ho uvádí
- **Typ a číslo dokladu** jsou dohromady klíčový identifikátor osoby
- **Vždy** je nutné ukládat jeden časový řez, tedy typ a číslo dokladu spolu s údaji na něm uvedenými.
- Budoucnost 1: **Jednáme o tom, že by stát vydával nefyzický identifikační doklad (OP) při narození, z důvodů dnešní nemožnosti jednoznačné identifikace osob 0 - 15 let věku, např. ve školství, zdravotnictví, pojišťovnictví atd.**
- Budoucnost 2: **Jednáme o tom, že by spolu s BSI bylo možné vracet i aktuální číslo identifikačního dokladu, pokud bylo dotazováno touto položkou. ÚOOÚ s tím předběžně vyjádřil souhlas.**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost.

petr.kuchar@mvcv.cz